

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 9C/248/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613205716
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Semanová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2016:7613205716.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudca JUDr. Stanislava Semanová, v právnej veci navrhovateľa: CD Consulting, s.r.o., so sídlom Politických väzňu 1272/21, Nové Město, Praha 1, IČO: 26429705, právne zastúpenom advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grosslingova 4, Bratislava, IČO: 36864421 proti odporcovi: E. F., bytom J. F.Á. R., W.. F. XXXX/X, o zaplatenie 192,- Eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Konanie čo do zaplatenia zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zo sumy 192,- Eur od 13.6.2010 do zaplatenia, **z a s t a v u j e** .

V prevyšujúcej časti návrh **z a m i e t a** .

Navrhovateľovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ podal na tunajšom súde návrh, ktorým žiadal, aby súd zaviazal odporcu zaplatiť mu zmenkovú sumu vo výške 192,- eur, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 192,- eur od 13.6.2010 do zaplatenia, 6 % ročný úrok zo sumy 192,- eur od 27.8.2010 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy teda 0,64 eur a náhradu trov konania. Návrh na uplatnenie pohľadávky podal podľa článku 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. V časti údaje o pohľadávke navrhovateľ uviedol, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil odporca dňa 2.2.2010 na zmenkovú sumu vo výške 192,- eur, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 13.6.2010. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote štyroch rokov od vystavenia“. Zmenka bola vystavená dňa 2.2.2010 na uvedenú sumu, pričom do jej textu bol počítaný záväzok odporcu zaplatiť túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa spolu so zmenkovým úrokom 0,25 % denne od 13.6.2010. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, ale vystaviteľ doposiaľ nezaplatil žiadnu sumu ani z titulu zmenkovej sumy, ani z titulu úrokov. Keďže zmenková listina je opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal vyššie uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou.

Navrhovateľ je obchodnou spoločnosťou so sídlom na území Českej republiky, odporca ako fyzická osoba, ktorá má bydlisko na území Slovenskej republiky a žalovaná zmenka bola vystavená na území Slovenskej republiky, kde je aj platobné miesto. Navrhovateľ určil ako príslušný súd, súd podľa bydliska odporcu v zmysle článku 25 ods. 1 písm. a/ Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu.

Tunajší súd po podaní návrhu postúpil vec Okresnému súdu Košice I podľa § 9 ods. 1 O.s.p., § 87 písm. d/ O.s.p., § 10 ods. 1, 2 zákona č. 371/2004 Z.z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a v zmysle článku 19 Nariadenia č. 861/2007. Okresný súd Košice I vyslovil nesúhlas s postúpením veci a predložil vec na rozhodnutie Krajskému súdu v Košiciach. Krajský súd v Košiciach uznesením sp. zn. 2Ncb/29/2013-18 zo dňa 25.6.2013 vyslovil, že nesúhlas Okresného súdu Košice I s postúpením veci je dôvodný. V odôvodnení tohto uznesenia dospel k záveru, že v prejednávanej veci je príslušný na prejednanie veci v prvom stupni Okresný súd Spišská Nová Ves podľa § 84 O.s.p. a § 87 písm. f/ O.s.p. z dôvodu, že odporca má bydlisko v obvode tohto súdu. V odôvodnení ďalej uviedol, že v danej veci i keď predmetom konania sú nároky zo zmenky, jedná sa o zabezpečovaciu zmenku nároku zo spotrebiteľskej zmluvy, o čom svedčí aj Dohoda o vyplňovacom práve, o ktorej má nadriadený súd vedomosti z množstva vecí, ktorých pôvodný vlastník zmenky - spoločnosť Pohotovosť s.r.o. uplatňovala nároky zo zmieniek a preto sa stotožnil s právnym názorom Okresného súdu Košice I, že platnosť zmenky bude treba posúdiť nie len podľa zákona zmenkového a šekového, ale aj podľa zákona o spotrebiteľských úverov, ktorý upravuje podmienky vystavenia zabezpečovacej zmenky na zabezpečenie nárokov zo spotrebiteľských úverov. Podľa národného, ale aj európskeho práva sa spotrebiteľovi poskytuje zvýšená ochrana jeho práv a nárok navrhovateľa bude prednostne posúdený podľa spotrebiteľského práva a v nadväznosti na to pri kolízii príslušnosti zmenkového súdu a súdu podľa bydliska spotrebiteľa, má prednosť posúdenie príslušnosti podľa bydliska spotrebiteľa. V opačnom prípade by mohlo dôjsť k obmedzeniu až popretiu práv spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany. Tento svoj záver oprel aj o rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. IV ÚS 270/2012 - 27 zo dňa 31.5.2012, ktorý pri riešení kolízie výlučnej príslušnosti vo veci zrušenia rozhodcovského rozsudku uprednostnil miestnu príslušnosť v prospech spotrebiteľa.

Po vrátení veci tunajšiemu súdu bolo vo veci rozhodnuté rozsudkom sp. zn. 9C/251/2013-37 dňa 24.1.2014 bez nariadenia pojednávania. Uvedeným rozsudkom tunajší súd návrh navrhovateľa zamietol poukazujúc na článok 4 ods. 4 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu z dôvodu, že pohľadávku navrhovateľa považoval za zjavne neopodstatnenú a návrh za neprípustný. Proti uvedenému rozsudku bolo zo strany navrhovateľa podané odvolanie, o ktorom rozhodoval Krajský súd v Košiciach. Odvolací súd uznesením sp. zn. 5Co/298/2014-76 zo dňa 5.5.2015 zrušil uvedený rozsudok tunajšieho súdu a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V odôvodnení Krajský súd v Košiciach uviedol, že tunajší súd nesprávne aplikoval článok 4 ods.4 Nariadenia a nesprávne postupoval, keď nepoužil jeho článok 5 a nasledujúce. Odvolací súd ďalej uviedol, že aj v konaní podľa Nariadenia musí byť zabezpečená ochrana práv spotrebiteľa a správne preto postupoval tunajší súd, ak posudzoval uplatnenú pohľadávku aj z hľadiska ochrany spotrebiteľa.

Po vrátení veci tunajšiemu súdu bolo podľa článku 5 ods. 2 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu zaslané odporcovi tlačivo C na odpoveď, ktoré mu bolo doručené dňa 20.10.2015. Odpoveď odporcu súdu doručená nebola.

Podľa článku 5 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, je európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu v zásade písomné. Ak to súd považuje za potrebné alebo ak to požiada niektorá zo strán, súd nariadi pojednávanie. Vzhľadom k povahe uplatnenej pohľadávky navrhovateľom, povahe vystaviteľa zmenky (pôvodne oprávneného zo zmenky), ktoré nasvedčovali tomu, že zmenka vychádzala resp. zabezpečovala pôvodne nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považoval nariadenie pojednávania za potrebné a vo veci nariadil termín pojednávania na deň 12.1.2016. Pojednávanie vo veci súd považoval za potrebné aj za účelom vykonania ďalšieho dokazovania oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to exekučným spisom tunajšieho súdu a umožnenie účastníkom vyjadriť sa k týmto dôkazom s poukazom na ustanovenie § 123 O.s.p., pričom nebolo možné vzhľadom na povahu tohto listinného dôkazu uvedené zabezpečiť iným spôsobom než nariadením pojednávania vo veci.

Navrhovateľ namietal procesný postup súdu, ktorým súd vytyčil pojednávanie ako nesprávny z dôvodu, že súd mal povinnosť rozhodnúť o nariadení pojednávania formou uznesenia a toto uznesenie riadne odôvodniť. V tejto súvislosti súd poukazuje na článok 5 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, z ktorého nevyplýva povinnosť súdu v prípade ak považuje za potrebné nariadenie ústneho pojednávania

o tomto rozhodnutí a rozhodnutie odôvodniť. Rozhodnúť a rozhodnutie odôvodniť je súd povinný podľa uvedeného článku vety tretej a štvrtej v prípade odmietnutia žiadosti niektorej zo strán o nariadenie ústneho pojednávania, čo sa nevzťahuje na tento prípad.

Na pojednávanie určené na 12.1.2016 sa navrhovateľ a jeho právny zástupca nedostavili, lehota na prípravu na pojednávanie bola u nich zachovaná. Svoju neprítomnosť písomne ospravedlnili, nežiadali o odročenie pojednávania a preto súd podľa § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával v ich neprítomnosti.

Odporkyňa na pojednávaní uviedla, že so spoločnosťou Pohotovosť uzatvorila len jednu úverovú zmluvu, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 100,- Eur. Tieto peniaze použila na živobytie pre seba a pre deti. Pred podpisom si zmluvu prečítala. Nevedela vysvetliť, na základe čoho a z akého dôvodu podpisovala aj zmenku. Asi pred 3-4 mesiacmi bola telefonicky vyzvaná pracovníčkou pobočky spoločnosti Pohotovosť v Spišskej Novej Vsi na splatenie tohto úveru. Na základe toho 3 krát uhradila splátku po 20,- Eur. Medzi ňou a spoločnosťou Pohotovosť bol uzatvorený aj splátkový kalendár na splatenie jej záväzku zo zmluvy č. XXXXXXXXXX. Splátkový kalendár bol uzatvorený v októbri 2015, odkedy uhrádza splátky po 20,- Eur mesačne.

Súd vykonal dokazovanie, vypočul odporcu, oboznámil sa s listinnými dôkazmi a to zmenkou zo dňa 2.2.2010, obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 7Er/143/2011, z ktorého bola oboznámená žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie, zmenka, zmluva o úvere, rozhodcovský rozsudok, rozhodnutia exekučného súdu a zistil tento skutkový stav:

Navrhovateľ na osvedčenie svojho nároku predložil zmenku vystavenú odporcom dňa 2.2.2010 s nasledovnými údajmi:

Označenie: jedná sa o zmenku

Číslo zmluvy: XXXXXXXXXX

Meno, priezvisko, rodné číslo a podpis vystaviteľa - odporcu

Miesto vystavenia: v Spišskej Novej Vsi

Dátum vystavenia: 2.2.2010

Zmenková suma: 192,- Eur

Vyhlásenie vystaviteľa: zaplatím za túto zmenku pri predložení na rad: POHOTOVOSŤ s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava sumu stodevät'desiatdve Eur a zmenkový úrok 0,25 % denne od 13.6.2010

Splatné: POHOTOVOSŤ s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava

Doložka: „bez protestu“, „na platenie predložiť v lehote štyroch rokov od vystavenia“

Na rube zmenky sa nachádza indosament (rubopis), ktorým bola zmenka prevedená na navrhovateľa.

Z obsahu spisu tunajšieho súdu sp. zn. 7Er/143/2011 bolo zistené, že dňa 16.3.2011 bola na tunajšom súde podaná žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu č. SR 13006/10 zo dňa 30.12.2010 a návrhu oprávneného spoločnosti Pohotovosť, s.r.o., Bratislava proti povinnému E. F., pre vymoženie pohľadávky 192,- Eur a jej príslušenstva. K žiadosti o udelenie poverenia bola okrem návrhu oprávneného predložená aj Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 2.2.2010, Všeobecné podmienky poskytnutia úveru a zmenka vystavená dňom 2.2.2010.

Zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 2.2.2010 bolo zistené, že predchodca navrhovateľa spoločnosť Pohotovosť, s.r.o., Bratislava ako veriteľ poskytla odporcovi ako dlžníkovi úver vo výške 100,- Eur. Odporca ako dlžník sa zmluvne zaviazal zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 68,- Eur t.j. celkovo čiastku 168,- Eur v 6 mesačných splátkach po 28,- Eur, počnúc od 8.3.2010. Pred podpismi na zmluve sa nachádza vyhlásenie dlžníka o tom, že sa oboznámil a súhlasí s obsahom zmluvy o úvere, ako aj obsahom plnomocenstiev v nej uvedených a súhlasí so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, ktoré sú na zadnej strane tejto zmluvy, nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať.

Všeobecné podmienky poskytnutia úveru v článku 14 obsahujú Dohodu o vyplnení zmenky v tomto znení: Na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky (ďalej aj ako vystaviteľ) vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi (ďalej aj ako remitent) vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej

sumy. Ručiteľ je z takto vystavenej zmenky zaviazaný ako zmenkový ručiteľ. Zmluvné strany a ručiteľ sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite t.j. keď dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh.

Exekučným titulom v konaní sp. zn. 7Er/143/2011 - rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 13006/10 zo dňa 30.12.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 7.2.2011 a vykonateľnosť dňa 10.2.2011, bol odporca zaviazaný zaplatiť pôvodnému veriteľovi spoločnosti Pohotovosť s.r.o. Bratislava istinu 192,- Eur, zmenkový úrok 0,25 % denne z tejto sumy od 13.6.2010 do zaplatenia, úrok 6 % ročne zo sumy 192,- Eur od 27.8.2010 do zaplatenia a trovy rozhodcovského konania vo výške 122,54 Eur. V odôvodnení rozhodcovského rozsudku sa uvádza, že medzi účastníkmi konania vznikol zmenkový záväzkový vzťah na základe Zmenky v súlade s Dohodou o vyplnení zmenky, ktorá je právnym titulom uplatneného nároku. Žalovaný žiadnym spôsobom nenamietal zmenkový právny vzťah, ktorý nie je vzťahom spotrebiteľským.

Uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 7Er/143/2011-10 zo dňa 24.3.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13.4.2011, súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Exekučný súd nevydal poverenie na vykonanie exekúcie a zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s odôvodnením, že jednoznačne úver poskytnutý oprávneným povinnému je úverom spotrebiteľským. Okrem iného uviedol, že Dohoda o vyplnení zmenky, ktorá je súčasťou Všeobecných podmienok poskytnutia úveru je neplatná a v rozpore s ustanovením § 54 Občianskeho zákonníka. Tým, že povinný podpísal blankozmenku nemohol následne žiadnym spôsobom ovplyvňovať alebo namietat sumu v nej uvedenú. Poukázal tiež na to, že podľa rozhodcovského rozsudku zmenková suma má pozostávať aj z poplatku za upomienku a príslušenstva, pričom nie je možné z neho zistiť akým spôsobom bola určená ich výška. Tiež z rozhodcovského rozsudku nevyplýva, kedy bolo dohodnuté splatenie úveru, splatnosť jednotlivých splátok a preto nie je možné konštatovať, že povinný sa dostal do omeškania a teda, či oprávnený mohol podľa článku 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru vyplniť zmenku. Uznesením sp. zn. 7Er/143/2011-15 zo dňa 27.4.2011 bol následne exekučné konanie zastavené.

Podľa § 96 ods. 1 O.s.p., navrhovateľ môže vziať za konania svoj návrh späť, a to sčasti, alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví.

Podľa § 96 ods. 2 O.s.p., súd konanie nezastaví, ak odporca so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí; v takom prípade súd po právoplatnosti uznesenia pokračuje v konaní.

Podľa § 96 ods. 3 O.s.p., nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Zo strany navrhovateľa došlo písomným podaním doručeným súdu dňa 22.12.2015 k čiastočnému späťvzatiu návrhu v rozsahu zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne. K čiastočnému späťvzatiu návrhu došlo pred začatím pojednávania vo veci. Z toho dôvodu súd konanie podľa citovaných ustanovení v časti zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zo sumy 192,- Eur od 13.6.2010 do zaplatenia, zastavil.

Podľa článku 2 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 zo dňa 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej Nariadenie č. 861/2007), toto nariadenie sa uplatňuje v občianskych a obchodných veciach pri cezhraničných sporoch bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu, v ktorých hodnota pohľadávky v čase doručenia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky príslušnému súdu alebo tribunálu nepresahuje 2 000,- eur bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov. Neuplatňuje sa najmä na daňové, colné ani správne veci ani na zodpovednosť štátu za konanie alebo nečinnosť pri výkone štátnej moci.

Podľa čl. 5 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady ES č. 861/2007 z 11.07.2007 o európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej Nariadenie), európske konanie vo veciach s nízkou

hodnotou sporu je písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiada niektorá zo strán. Súd alebo tribunál môže takúto žiadosť odmietnuť, ak sa domnieva, že vzhľadom na okolnosti prípadu ústne pojednávanie zjavne nie je potrebné pre spravodlivé vedenie konania. Dôvody odmietnutia sa uvedú písomne. Iba proti rozhodnutiu súdu alebo tribunálu o odmietnutí takejto žiadosti nemožno samostatne podať opravný prostriedok.

Podľa čl. 5 ods.2 Nariadenia, po doručení správne vyplneného tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky súd alebo tribunál vyplní časť I vzorového tlačiva C na odpoveď, ako je uvedené v prílohe III. Kópia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a v prípade potreby podporných dokumentov spolu s vyplneným tlačivom na odpoveď sa doručí odporcovi v súlade s článkom 13. Tieto dokumenty sa odošlú do 14 dní od doručenia správne vyplneného tlačiva na uplatnenie pohľadávky.

Podľa čl. 7 ods.1 Nariadenia do 30 dní od doručenia odpovede odporcu alebo navrhovateľa v lehotách ustanovených v článku 5 ods. 3 alebo 6 súd alebo tribunál vydá rozsudok alebo:

- a) v rámci stanovenej lehoty, ktorá nesmie presiahnuť 30 dní, si vyžiada od strán ďalšie podrobnosti týkajúce sa pohľadávky;
- b) vykoná dôkazy v súlade s článkom 9 alebo
- c) predvolá strany na pojednávanie, ktoré sa uskutoční do 30 dní od predvolania.

Podľa čl. 7 ods. 2 Nariadenia, súd alebo tribunál vydá rozsudok buď do 30 dní od uskutočnenia ústneho pojednávania, alebo po doručení všetkých potrebných informácií na vydanie rozsudku. Rozsudok sa doručí stranám v súlade s článkom 13.

Podľa článku 16 Nariadenia, trovy konania znáša strana, ktorá nemala v konaní úspech. Súd alebo tribunál však neprisúdi úspešnej strane trovy konania, ktoré sú neúčelné alebo ktoré sú neprímerané voči pohľadávke.

Podľa čl. 19 Nariadenia, pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka v znení platnom k 2.2.2010, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka v znení platnom k 2.2.2010, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka v znení platnom k 2.2.2010, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprímerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v znení platnom k 2.2.2010, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v znení platnom k 2.2.2010, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ

sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Súd po oboznámení sa so žalobným návrhom navrhovateľa, ním predloženými dôkazmi a vykonaní dôkazu oboznámením sa s obsahom vyššie uvedeného exekučného spisu tunajšieho súdu dospel k záveru, že návrhu navrhovateľa nemožno vyhovieť. V súvislosti s vykonaním dokazovania oboznámením sa s obsahom exekučného spisu súd poukazuje na to, že cieľom Nariadenia nie je obmedziť súdy pri zadovážení si dôkazov potrebných pre rozhodnutie vo veci. Z článkov 8 a 9 Nariadenia vyplýva, že aj v konaniach s nízkou hodnotou sporu je zachovaná možnosť súdu vykonať potrebné dokazovanie a nariadiť pojednávanie, ak to považuje za potrebné. Ustanovenie § 120 ods. 1 O.s.p. umožňuje pritom vykonať súdu aj dôkazy, ktoré neboli navrhované účastníkmi konania, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. V danej veci, aj vzhľadom na odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, právnym názorom ktorého je tunajší súd podľa § 226 O.s.p. viazaný, bolo nevyhnutné posúdiť zmenku predloženú navrhovateľom aj z hľadiska ochrany spotrebiteľa. Za týmto účelom bolo nevyhnutné vykonanie dôkazu oboznámením sa so Zmluvou o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 2.2.2010 a Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, ktorá bola zabezpečená predmetnou zmenkou.

Vykonaním dokazovaním súd dospel jednoznačne k záveru, že Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 2.2.2010 uzavretá medzi predchodcom navrhovateľa ako veriteľom a odporcom ako dlžníkom je spotrebiteľskou zmluvou podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka, platných v čase uzatvorenia tejto zmluvy. Z obsahu zmluvy je totiž zrejmé, že sa jedná o formulárovú (typovú) zmluvu pripravenú vopred predchodcom navrhovateľa, ktorej obsah nemal odporca možnosť reálne ovplyvniť alebo pozmeniť, čo je základnou črtou spotrebiteľských zmlúv. Na jednej strane ako účastník zmluvy vystupoval odporca, ktorý nekonal pri uzavretí zmluvy v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, na strane druhej vystupoval ako účastník zmluvy predchodca navrhovateľa, teda právnická osoba konajúca v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Pre spotrebiteľské zmluvy je všeobecne charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ spravidla nemá možnosť tieto podmienky reálne ovplyvniť (ide spravidla o tzv. "formulárové zmluvy"), čo je zrejme aj v danej veci. Pokiaľ sa týka skutočnosti uvedenej v zmluve a to, že úver bol odporcovi poskytnutý na výkon povolania, ide len o všeobecný údaj, z ktorého nie je zrejme, aký konkrétny súvis má poskytnutý úver s výkonom povolania a či odporca skutočne v čase uzatvorenia zmluvy konal v rámci nejakej svojej podnikateľskej činnosti. Dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy má veriteľ resp. jeho právny nástupca, pričom táto dôkazná povinnosť z jeho strany splnená nebola. Spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere uzatvorenej medzi predchodcom navrhovateľa a odporcom bol konštatovaný aj vo vyššie uvedenom exekučnom konaní vedenom proti odporcovi na návrh predchodcu navrhovateľa a súd v tomto konaní, vzhľadom na vyššie uvedené, nemal dôvod odchyliť sa od tohto názoru exekučného súdu.

Základný právny vzťah medzi pôvodným majiteľom zmenky a odporcom má teda jednoznačne spotrebiteľskú povahu a teda zmenka slúžila ako zabezpečovací právny prostriedok zo spotrebiteľského vzťahu. Navrhovateľ si v tomto konaní uplatnil nárok zo zmenky a nie z pohľadávky. Ním predložená zmenka obsahuje označenie, že ide o zmenku, je vyjadrená v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná, je v nej uvedený bezpodmienečný sľub zaplatiť konkrétnu peňažnú sumu, údaj zročnosti, miesto kde sa má plniť a tiež meno resp. na rad koho sa má platiť. Taktiež obsahuje dátum, miesto a podpis vystaviteľa. Zmenka teda spĺňa formálne náležitosti zmenky podľa ustanovenia § 75 zákona č. 191/1950 Zb. zmenkový a šekový zákon.

Napriek uvedenému vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere je však nevyhnutné vo veci poukazujúc na článok 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS chrániť spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Ak teda dôjde ku kolízii zmenkového práva so spotrebiteľskými právami, musí mať prednosť ochrana práv spotrebiteľa. Preto, poukazujúc aj na rozhodnutie odvolacieho súdu, zmenky, ktoré zabezpečujú spotrebiteľské úvery musia spĺňať okrem všeobecných náležitostí podľa zákona č. 191/1950 Zb. aj ďalšie náležitosti podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch platnom v čase uzavretia zmluvy.

Účastníci konania mali vedomosť o tom, že súd bude posudzovať nárok navrhovateľa uplatnený v návrhu aj z hľadiska predpisov o ochrane práv spotrebiteľa a to vzhľadom na odôvodnenie rozsudku tunajšieho súdu zo dňa 24.1.2014, ktorý bol následne odvolacím súdom zrušený a najmä poukazujúc na odôvodnenie uznesenia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Co/518/2014-76 zo dňa 25.5.2015. Účastníci konania boli tiež súdom poučení v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p. písomne uznesením zo dňa 27.1.2014, ktoré bolo doručené právnemu zástupcovi navrhovateľa, ako aj odporcovi.

Zmenka predložená navrhovateľom bola vyplnená na základe Dohody o vyplnení zmenky. Vzniku zmenkového vzťahu medzi predchodcom navrhovateľa a odporcom tak predchádzalo uzatvorenie tzv. zmenkovej zmluvy t.j. Dohody o vyplnení zmenky, ktorá je súčasťou Všeobecných podmienok poskytnutia úveru.

Dohoda o vyplnení zmenky je uvedená v článku 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Je súčasťou dlhého textu, ktorý je vyhotovený drobným a nahusteným písmom. Ide o pomerne dlhý text obsahujúci množstvo odbornej právnej terminológie. Spotrebiteľ má tak objektívne iba veľmi nejasnú predstavu o obsahu zmluvných podmienok a to nielen vzhľadom na drobné a nahustené písmo, akým sú napísané, ale aj pre komplikovanú slovnú formuláciu a množstvo zmluvných dojednaní, ktorých obsah spotrebiteľ nie je ani schopný v krátkom čase pochopiť a zvážiť. Súd má za to, že bežný spotrebiteľ ani nevie vyhodnotiť riziko, ktoré pre neho znamená podpísanie takejto Dohody o vyplnení zmenky, ktorá je súčasťou Všeobecných podmienok poskytnutia úveru resp. blankozmenky a to, ako tým uľahčí vymožitelnosť pohľadávky veriteľa. Vzhľadom na uvedené Dohodu o vyplnení zmenky nemožno považovať za individuálne dojednané zmluvné ustanovenie, pretože aj keď odporca by mal možnosť oboznámiť sa s ňou pred podpisom zmluvy, nemohol ovplyvniť jej obsah. Zo strany navrhovateľa v konaní nebol preukázaný opak. Uvedená Dohoda o vyplnení zmenky pritom spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a to pre nezohľadnenie práv spotrebiteľa a umožnenie vymáhať plnenie bez posudzovania náležitosti zmluvy o úvere v zmysle spotrebiteľských predpisov. Dohoda o vyplnení zmenky je tak poukazujúca na ustanovenie § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka neplatná.

V dôsledku neplatnosti Dohody o vyplnení zmenky predchodcovi navrhovateľa tak nevzniklo právo na vyplnenie zmenky a teda ani právo na plnenie z takto vyplnenej zmenky. Už len z tohto dôvodu bolo nevyhnutné návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietnuť.

Podľa predloženej zmenky sa zmenková suma úročí zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne, čo ročne predstavuje úrok vo výške 91,25 %. Zmenkový úrok, rovnako ako úrok z pôžičky alebo úveru, plní funkciu odmeny za poskytnuté peňažné prostriedky, preto jeho výška musí zodpovedať danému účelu. Úrok má viesť dlžníka k dobrovoľnému plneniu povinnosti, avšak nie k získaniu neprimeraného plnenia v rozpore s dobrými mravmi. Za primeranú odplatu za poskytnutie peňažných prostriedkov nie je možné považovať ročný úrok, ktorý sa v podstate rovná dlžnej istine alebo ju prevyšuje, kedy možno hovoriť už o úžere. Takéto dojednanie zmenkového úroku súd považuje za neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka v spojitosti s ustanovením § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Na záver súd uvádza, že Dohodu o vyplňacom práve blankozmenky a tým aj samotnú zmenku možno považovať za neplatnú aj pre obchádzanie zákona. O obchádzanie zákona ide, ak právny úkon neodporuje výslovnému zneniu zákona, avšak svojimi dôsledkami sleduje ten cieľ, aby zákon dodržaný nebol. V danom prípade sa javí, že vystavením zmenky sa právny predchodca navrhovateľa snažil vyhnúť posudzovaniu platnosti úverovej zmluvy a aplikácii zákona o spotrebiteľských úveroch a dodržaniu obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Takýto postup navrhovateľa nemôže požívať právnu ochranu.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti súd návrh navrhovateľa zamietol.

Súd vo veci poukazuje aj na skutočnosť, že žalovaná spláca svoj záväzok z predmetnej úverovej zmluvy pôvodnému veriteľovi t.j. spoločnosti Pohotovosť, o čom predložila na pojednávaní potvrdenie o prevzatí finančných prostriedkov z 21.10.2015. Splátky uhrádza na základe splátkového kalendára uzavretého s pôvodným veriteľom. Aj vzhľadom k uvedenému nebolo možné návrhu vyhovieť.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods. 1 O.s.p., o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

O trovách konania rozhodol súd podľa citovaného ustanovenia. Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal, pretože vo veci nebol úspešný. Úspešný odporca si náhradu trov konania neuplatnil a preto poukazujúc na § 151 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého súd o náhrade trov konania rozhoduje len na návrh, o náhrade trov konania odporcu nerozhodoval.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 250a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/95 Z.z. v platnom znení o súdnych exekútoroch a exekučnom poriadku.